

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Inalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	40 lei
6 luni	20 "
3 luni	10 "
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

Vol. II, ediția 11, Dreptul civil Alexandresco, este de vânzare la Curierul Judiciar. Prețul 18 lei. Persoanele care s'aŭ abonat îl vor primi cu 15 lei.

SUMAR

Câte-va cuvinte asupra istoriei dreptului român: de d-l *Ciru Economu*.

JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de casație, secția II: *Anton M. Salatos cu Mi-tiade Papasoglu și Ifrim Luchian Pileff*;

Idem, secția III: *Vasile Bogdan Popescu cu Oprișan Apostolescu*;

Tribunalul Notariat Ilfov: *V. Corcoveanu ș. a. cu Maria P. Grădișteanu*;

Judecătoria Ocolului Pătârlagele: *George Gotcu ș. a., contravenție la legea servitorilor*;

Informațiuni.

CÂTE-VA CUVINTE

ASUPRA

ISTORIEI DREPTULUI ROMÂN¹⁾

Printre progresele ce s'aŭ manifestat, în România, de câte-va decenii încoace, în toate ramurile activității omenești, știința dreptului ocupă, după mine, unul din cele dintâi locuri. E, în adevăr, de admirat cum o țară în care capriciul și bunul plac aŭ fost de atâtea ori substituie legii, cu codice necomplete, obscure, puțin cunoscute de public, scrise în idiome străine, fără tradițiuni, nici moravuri judecătorești, a reușit, în așa de scurt timp, a-și însuși o legislațiune care nu lasă mai nimic de dorit și a-și forma o magistratură ce se impune respectului, căci merge din ce în ce perfecționându-se, și un

barou care numără deja mai multe ilustrațiuni.

Imi propun a zice câte-va cuvinte asupra istoriei dreptului român, urcându-mă până în timpurile cele mai depărtate. Subiectul e vast, fără îndoială și plin de greutate. Mă voi silii, totuși, să rezum pe cât va fi cu putință. Acolo unde detaliile ar ocupa un loc prea mare, voi indica numai liniamentele. Cu modul acesta, sper că nu voi omite nimic din ceea-ce e interesant a se cunoaște.

Originele națiunii române sunt astăzi pe deplin cunoscute. Știut este că, în primă-vara anului 101, împăratul Traian, pentru a pedepsi îndrăzneala Dacilor, cari năvăliseră, în mai multe rânduri, pe teritoriul roman, și, în timpul lui Domițian, bătuseră chiar legiunile împărătești și impuseseră un tribut imperiului, făcând prima sa expedițiune contra lor și contra regelui lor, Decebal. Urmat de o armată de aproape 70.000 oameni, compusă din cinci legiuni romane, din 10 cohorte pretoriene și din ajutoare batave și germane, el trecu Dunărea pe două punți de vase și înaintă în țara inamică. Numele legiunilor cari-l însoțeau în această expedițiune sunt cunoscute. Eră, mai întâi, 1-a legiune, saŭ *Minnervica*, care purtă încă numele de *Credincioasa*, de *Pioasa*, de *Ajutătoarea*. Eră, în urmă, a 5-a legiune, saŭ *Macedonica*, a 6-a, adusă, după unii, din Britania, după alții din Iudeea, a 7-a, saŭ *Claudiana*, și a 8-a, saŭ *Gemenea*. Locul trecerei fu pe la fruntariile Banatului și ale Transilvaniei, unde se văd încă rămășițele întăriturilor făcute la capetele punților. Armata înaintă pe două drumuri și încercă cele mai mari dificultăți de a se mișca prin acele locuri pustii, lipsite de drumuri, prin acele păduri seculare și încă virgine, unde trăiau urșii și mistreții, și prin cari soldații erau nevoiți să-și deschiză o cale cu toporul. Rezistența Dacilor începă când armata atinse locurile cele mai muntoase și mai

¹⁾ Reproducem, completându-l, acest studiu asupra dreptului vechi român, apărut, acum două-zeci și cinci de ani, sub forma de discurs de deschidere al anului judecătorec 1882—1883, și de care s'aŭ folosit mulți cari aŭ scris mai în urmă asupra materiei, fără să fi avut buna-voință de a menționa măcar de dânsul și de autorul lui.

sălbatică. Traian dete trei bătălii cari-î deschiseră în fine calea Sarmisegetusei, cetate de frunte și capitala Daciei. Atunci Decebal se decise să ceară pacea. El trimise ambasadori, cu mâinile legate la spate, spre semn de supunere, ca să înduplece pe împăratul roman. Acesta le primî propunerea, cu condițiune însă ca Daci să-și predea armele, mașinile de război, să-și dărâme întăririle, să sufere garnizoană romană în capitala lor. Totul fu acordat, și pacea fû ast-fel încheiată.

Liniștea nu ținû mult. Prin iarna anului 104, Traian începû pregătirile expedițiunei sale de a doua. Astă dată, nu mai eră vorba de a se pedepsi o nație vrăjmașă, ci a se desființa un popor primejdios și fără credință. Pregătirile se făcură în acest scop. Prima preocupățiune fû de a se legă teritoriul imperiului de acela al inamicului, ca un semn și mai afirmativ de luare în stăpânire. Spre acest sfârșit, prin îngrijirea și sub direcțiunea arhitectului Apolodor, se construi, peste Dunăre, acel pod gigantic, ale cărui rămășițe provoacă încă admirațiunea. Bătălia fû crâncenă. Decebal se apăra cu curajul desperărei. Dar în fine victoria rămase a Romanilor. Regele Dacilor se sinucise pentru a nu cădeă viû în mâna acestora. Supușii săi se deteră prinși. O minimă parte dintînșii putû scăpă și găsi un adăpost, dincolo de Prut, în Sciția.

Fără a intră în controversa ce există între istorici dacă, după cucerire, Traian puse la cale exterminarea întregului popor dac, pentru a scăpă de pericolele ce ar fi amenințat imperiul prin viitoare atacuri din parte-î, este de netăgăduit că mari măceluri se săvârșiră cu acea ocaziune, și, în așa grad, că istoricul Eutropiû afirmă că Dacia fusese sleită de oameni în urma războiului lui Traian cu Decebal. Și acest lucru nu trebuie să ne surprinză, de oare-ce simțimântul de respect pentru viața omenească, ast-fel precum se practică în zilele noastre, nu există în ideile timpului, și un inamic învins, care eră prins saû se predă, se socoteă tot atât de puțin ca lucrul cel mai de nimic.

Daciî fiind, deci, distruși, eră trebuință ca Romanii să-î înlocuiască, spre a-î împiedică de a renaște și de a se reconstitui. Această operă fu încredințată coloniilor. Traian aduse coloni latini din toate părțile imperiului și-î așeză aci. Iată care este originea națiunei române. Cu încetul, vechea Dacie se transformă. Sate, orașe, stabilimente de tot felul, teatre, apeducte, temple, căi de comunicație fură pretutindenî așezate. Spre a corespunde trebuințelor noilor veniți, oameni de toate specialitățile se stabiliră alături de con-

frații lor, în noua provincie. Afară de aceasta, o armată de funcționari fû însărcinată cu conducerea serviciilor publice. Mai mult de cât atât, solitudinea împărătească trimise profesori ca să predea științele, literile și artele, după cum aceea rezultă din numeroasele inscripțiuni găsite. Limba romană fu singura care se vorbi. Asemenea scrisoarea, religia, moravurile latine fură introduse în Dacia, dimpreună cu oamenii cari o populară.

Acum, naște întrebarea, — și aci intru în inima subiectului, — cari fură legile cari regulară raporturile dintre locuitorii noiei provincii? Răspunsul nu poate fi altul de cât că, acolo unde se introduseră moravurile, religia, scrisoarea și limba, a trebuit să se introducă necesarmente și legea romană. Dreptul roman fû, prin urmare, acela care avû putere de lege în Dacia. După dânsul se conduceă cei însărcinați cu distribuirea dreptăței. Probe directe despre aceasta este adevărat că nu aû rămas, căci invaziunile barbarilor aû distrus ori-ce urmă de această natură. Inșă bunul simț respinge cu triumf ori-ce altă ipoteză. Dacă Romanii, după cum ne spune istoria, aû impus legile lor pretutindenî unde aû pătruns armatele lor victorioase, cu atât mai mult aû trebuit să o facă într'o provincie, ca Dacia, unde, după cum am văzut, în loc de cuceriri, ei aû făcut exterminări și colonizări. Pe lângă aceasta, istoricii ne-aû transmis o mulțime de fapte care ne autoriză să credem că dreptul roman a fost singurul de care s'a administrat Dacia. El prinsese rădăcinii așa de adânci în această provincie, în cât urmele lui se văd în diferite pravile posteroare ale domnilor noștri și rezultă și din multe din obiceiurile pământului cari subsistă încă până azi.

Fără îndoială că nu mă pot întinde asupra particularităților din cari se compunea dreptul roman la epoca introducerei lui în Dacia. Voiû zice numai în treacăt că, dacă este probabil, după cum pretinde Nieghebauer, că coloni de dincoace de Dunăre aû putut să nu cunoască *Novelele*, totuși legile anterioare acestor *Novele*, precum este *Edictul perpetuû* al lui Adrian, aû trebuit să le fie pe deplin cunoscute.

Se știe că magistrații, la Romani, în exercițiul puterei lor, și când eră trebuință să facă aplicația dreptului la cazuri particulare, aveău o mare facultate de apreciațiune individuală. De aceea, eră obiceiul ca, înainte de a se alege, să aducă la cunoștința publicului edictele lor, adică regulile după cari vor proceda în cutare saû cutare împrejurare, cum am zice, în timpii noștri moderni, programa saû profesiunea lor de credință. Subt Adrian, jurisconsultul Salvius Iulianus

făcù un fel de codice de dispozițiunile conținute în edictele diferiților pretori cari se succedaseră în curs de mai mulți secolii și cari formaù dejà o massă enormă. Această lucrare, care a fost numită *Edictul perpetuu*, și care, după jurisconsultul Cuias, ar fi fost un op merit a face cunoscute principalele dispozițiuni ale dreptului pretorian, cestiunile la cari el putea dà naștere, precum și expunerea sumară a regulilor dreptului civil, a trebuit negreșit să fie introdusă într'o provincie, ca Dacia, de curând dobândită Imperiului, și care, prin aceasta chiar, avea trebuință de un codice de natura aceuia pentru a se administra.

Această stare de lucruri dură câtă-va vreme. Se știe ce se întâmplă în urmă. Invaziunile barbare, atrase de prosperitatea Romei, se revărsară asupra Imperiului ca un potop. În curând, faimosul pod aruncat peste Dunăre fu tăiat și rupt de însăși Romani. Ei băgaseră de seamă că servea mai puțin ca o cale de comunicație cu Dacia, de cât ca un drum deschis barbarilor. Impăratul Aurelian, în anul 274, adică prin al treilea secol, renunță de a mai apăra provincia cucerită și fundată de ilustrul său predecesor Traian și rechemă legiunile în partea dreaptă a Dunărei. Mulți locuitori urmară această mișcare și se retraseră în Moesia. Cea mai mare parte însă, legată prin afecțiune și prin interese de pământul care îi dase naștere, preferă să rămăe unde se află. Aceștia sunt adevărații părinți ai neamului românesc.

Istoria coloniilor romane din Dacia, de la acea epocă, este foarte obscură. Atențiunea scriitorilor și a istoriografilor eră atrasă aiurea. Preocupațiunea lor se fixă asupra ultimelor convulsii ale unui imperiū, plin odinioară de mărire, însă ajuns, prin vițiile și prin defectele organizațiunei sale chiar, în decrepitudine, și svârcolindu-se contra întreprinderilor din ce în ce mai îndrăznețe ale barbarilor. Ceea ce știm mai pozitiv, este că Dacia, patria noastră, fù locul de întâlnire în care se concentraù masele barbare înainte de a purcede mai departe. Alanii, Gepizii, Avarii, Hunii, Goții, pe cari, după expresiunea lui Papiū, Românii chiar până azi par a nu îi fi uitat în cuvântul lor de *hoși*, se năpustiră ca valuri furioase asupra nefericitului nostru pământ și șterseră ori-ce urmă de drept scris ce ar fi putut să existe pe dânsul înainte de al XV-lea secol. Când ultimele unde ale acestui diluviū se scurseră, locuitorii locului, cari se refugiaseră în munții lor pentru a găsi acolo un adăpost, eșiră iarăși în câmpiile mănoase ale țării și și reluară vechile lor deprinderi, iubirea lor pentru tot ce

eră legat de pământul străbun, fie în administrație, fie în arta militară, fie în legislație. Roma fu modelul spre care își îndreptară ochii când se gândiră la reconstituirea statului lor. Cea mai bună dovadă despre aceasta o găsim într'o veche cronică, care se exprimă ast-fel asupra acestui punct. «Iși așezară raporturile după dreptatea datinelor bătrâne ale strămoșilor lor rămleni».

După cum este cunoscut, istoria, ca state individualizate, dacă mă pot exprima astfel, începe, pentru Muntenia, în anul 1291, adică în al XIII-lea secol, cu venirea lui Radu-Negru²⁾ de peste Carpați, iar pentru Moldova, în anul 1350, adică în al XIV-lea secol, cu venirea lui Bogdan Dragoș, din aceeași parte a locului. Iată ce spune tradițiunea despre acești principii. Mama lui Radu-Negru, o copilă frumoasă, însă de condițiune de jos, se zice că fusese iubită de domnul Făgărașului și trimisă de dânsul la părinții ei pentru a se ușură acolo de sarcina ce purtă în sânu-i. Înainte de a plecă, domnul îi recomandă de a se întoarce cu copilul ce va naște, și, ca semn de aducere aminte, îi dete un inel de aur, pe care era datoare să-l presinte la întoarcere. Trei ani după aceasta, fericita mamă reluă drumul Făgărașului, însoțită de pruncul domnese și de un frate al ei. Ziua fusese caldă. Sora și fratele, înviși de oboseală, adormiră într'o dumbravă, lăsând în mâinele copilului inelul de aur, adică talismanul care trebuia să facă a fi recunoscuți. Un corb, văzând inelul lucind, se repezi asupra-i, îl răpi și sbură cu el în ghiare. Copilul, zgâriat de unghiile păsărei, începù să țipe. Unchiul se deșteptă, își încordă arcul și ucise pe corb. Apoi, se duse de se înfățișă domnului Făgărașului. Acesta recunoscu pe copil, îl crescù, îi dete titlul de Voevod și l lăsă urmașii în scaunul său. Copilul care luase numele de Radu-Negru, void, mai târziu a și mări statul, trecù munții pe la

²⁾ Câtă-va din istoricii noștri contemporani au căutat să tăgăduiască până chiar și existența lui Radu-Negru, ca persoană fizică, considerându-l ca pe un personagiū legendar sub care se ascund alți domni sau conducători de popoare. Controversele ce există asupra acestui punct între dânsii dovedesc netemeinicia afirmărilor lor, căci nu se întemeiază pe nimic pozitiv, ci numai pe deducțiuni și ipoteze. Din contra, toate izvoarele scrise, câte au mai rămas, toate cronicile bătrâne, unite cu tradițiunea populară, se invoesc pentru a afirmă faptul descălicătoarei, adică al venirii, la sfârșitul secolului al XIII-lea, de dincolo de munți, a unei însemnate colonii de Făgărașeni, condusă de Radu-Negru, care se stabili în țară. Acest fapt se explică, după Wilkinson, prin invaziunea, la acea dată, a lui Batu-Khan în Ungaria. Șeful tartar străbătù, după cum se știe, Rusia și Polonia în capul a 500000 oameni, năvăli în Ungaria și se oprì într'insa trei ani, jefuind și pustind tot ce-i eșea în cale. Teroarea ce inspiră acest barbar și depredațiunile ce săvârșea justifică în de ajuns migrațiunea Românilor din Ardeal în Muntenia, ai cărei munți le oferea mai multă siguranță.

Câmpu-Lung și fundă principatul Munteniei. În amintirea corbului, care îi furase inelul, el luă figura acestei pasări ca marcă a sigiliului său. Cât despre Bogdan Dragoș, legenda este tot așa de poetică. Fiul al domnului Maramureșului, el plecă, într-o zi, însoțit de mai mulți tineri, în goana unui zimbru sau bour, ce se văzuse ră-tăcind pe pământurile sale. O cățea numită Molda conducea goana. Bourul trecu munții, urmat de vânători, și sosi într'un loc, pe marginea unui râu, unde căzu de oboseală. Bogdan Dragoș îl ucise. Apoi, aruncându-și ochii împrejur și văzând frumusețea țării în care intrase, hotărî să o ia în stăpânire și să rămâe acolo. Cățeaua Molda, încălzită, intră în râu spre a bea apă și găsi moartea. În amintirea ei, râul primi numele de Moldova, pe care îl transmise, în urmă, întregii țări. Pe locul unde bourul a fost ucis se așeză un sat care se numi *Boureni*. Nu departe de acolo, se descoperi locuința unui pustnic, numit Ițeo. Acolo încă se clădi un oraș care luă numele de *Ițcani*. Bogdan Dragoș, devenit stăpân peste toată țara descoperită de dânsul, adoptă capul bourului ca marcă a armelor sale.

Cer ertare dacă, tratând un subiect așa de serios, n'am rezistat plăcerii de a reproduce aceste două legende caracteristice. Am făcut-o pentru a înduleci puțin ceea ce materia de care mă ocup ar conține de prea arid. Căci, precum vederea îi place să se repauzeze pe un verde peisagiu de osteneala ce încearcă privind aceleași obiecte, tot ast-fel și spiritul simte plăcere să se odihnească, din când în când, de încordarea la care-l aduce ascultarea lucrurilor grave.

Dreptul roman său, mai bine, obiceiurile întemeiate pe principiile acestui drept erau, după cum am zis, în vigoare în România, chiar după a doua descălicare. Însă invaziunile barbare, sdruncinările inevitabile la începuturile orî-cărui stat din nou format până la întemeierea lui, aduseseră patria noastră într'o așa de mare slăbiciune fizică și morală, în cât, după mărturisirea principelui Dimitrie Cantemir, în ajunul suirei lui Alexandu-cel-Bun pe tron, cu toate că dreptul roman eră încă în vigoare, el fusese așa de stricat și de schimbat în cât nu se mai putea cunoaște. Judecătorii nu mai știaū să judece drept. Strămbătățile ajunseseră la culmea lor. Se știe că Alexandu-cel-Bun, căruia cronicarii îi zic și Cel-Bătrân, și care ocupă scaunul Moldovei, în al XV-lea secol, de la anii 1400 până la 1432, poate fi privit, cu drept cuvânt, ca unul din fundatorii de căpetenie ai acestui stat. Mai bine inspirat și mai fericit în timpii de pace de cât în răsboaele ce avu să susție, el făcu o mulțime de institu-

țiuni folositoare și pioase, precum o academie de științe, mănăstirile de la Bistrița și Moldavia, episcopiele de la Roman și Rădăuți, mitropolia din Suceava. El hotărâ să aducă o îndreptare și legislațiunei, care ajunsese, după cum am spus, într'o stare de plâns. La acea epocă, noile state din vechea Dacie Traiană, precum Muntenia și Moldova, erau în strânse relațiuni, sub raportul spiritual, cu biserica bizantină. Bizanțul eră centrul civilizațiunei orientale, și o mare parte din clerici veneau aci din Constantinopole ca să predea învățăturile lor. Pe de altă parte, împăratul Bizanțului, Ioan Paleologu, eră în legături de amicitie cu Alexandru-cel-Bun. Înainte de a întreprinde opera sa de reformă legislativă, acesta aduse învățați din Bizanțiu, cari începură să dea lecțiuni asupra *Basilicalelor*. Iată care este începutul și cum se explică preponderența ce luă, în urmă, dreptul bizantin asupra legiurilor noastre. Alexandru-cel-Bun, când simți că școala de drept fundată de dânsul începe să dea roade destul de satisfăcătoare, se gândi să se ocupe și cu codificarea unui corp de legi care să aibă putere în țară. El făcu în consecință să se compue o pravilă apropiată necesităților pământului. Această pravilă, din nenorocire, este cu desăvârșire perdută. Ceea ce a rămas din'insa este conținut în hotărârile judecătorești, câte se mai află din vremile acelea, și în uricele emanate pe temeiul ei. Se știe numai că era bazată pe dreptul roman și prelucrată după comentarul lui Balsamon, din secolul al XII-lea, asupra *Nomocanonului*.

(Va urma)

CIRU ECONOMU

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența de la 26 Septembrie 1907

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Anton M. Salatos cu Milhiadi Papazoglu și Ifrim Luchian Ilief

Poprire.—Tribunalul competente a judeca cererea de poprire. — Competința agentului de urmărire al domiciliului datornicului de a instrumenta actul popririi.— (Art. 456 Pr. civ.).

După art. 456 Pr. civilă, poprirea are a se face după o cerere ce creditorul va adresa la tribunalul domiciliului celui d'al treilea sau al datornicului.

Prin urmare, fiind de o potrivă competent atât tribunalul domiciliului terțiului poprit cât și acel al datornicului și agentul de urmărire al domiciliului datornicului e competent a instrumenta actul de poprire.

Decizia No. 228/907.—Casată, în urma recursului făcut de Anton M. Salatos, sentința Trib. Covurlui s. I, cu No. 94/907.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Docea, în desvoltarea motivelor de casare ;

Pe d-l avocat Barozzi, în combateri ;
Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat :

«Exces de putere. Rău Trib. Covurlui invalidează poprirea efectuată de judele ocol. I Galați în mâna d-lui Ifrim Luchian, pe baza art. 735 alin. 1 Pr. civilă, de oare-ce poprirea nefiind un act de procedură, ci de executare. rău s'a făcut aplicarea acestui articol, care nu prevede nulitatea actelor de executare; chiar după acest articol, dacă s'ar vedea cele trei cazuri de nulitate prevăzute în acest articol, nici una nu privește cazul în speță; într'adevăr 1) dacă magistratul său ofișerul judecătoresc a fost necompetente; or, în cazul nostru, judele ocol. I, care a încuviințat poprirea, era competente, căci această cesiune s'a desbătut anterior, și judecata s'a pronunțat asupra acestui incident, iar comisarul urbei Galați, n'a făcut de cât să comunice prin Primăria comunei Murighiol terțiului poprit procesul-verbal de poprire, așa cum cere legea prin art. 458 Pr. civ.; 2) dacă călcarea formei a pricinuit părței vre-o vătămare, etc.; or, în speță terțiul poprit nu a suferit și nici nu putea suferi vre-o vătămare, întru cât el nu era obligat de cât în cazul când datora ceva debitorului principal, și 3) în lege nu este nicăeri prevăzută această nulitate. De alt-fel, pe procesul-verbal de poprire se vede atestarea că terțiul poprit a primit copie după dânsul».

Având în vedere că prin sentința supusă recursului se invalidează poprirea cerută de recurentul Anton M. Salatos prin petiția adresată judecătoriei ocolului I Galați și înființată de comisarul de urmărire de pe lângă Prefectura poliției orașului Galați, pe motivul că acest comisar n'a fost competent de a instrumenta procesul-verbal de poprire, întru cât terțiul poprit, Ifrim Luchian Ilief, nu domiciliază în jurisdicția orașului Galați, ci domiciliază în județul Tulcea, comuna Murighiol, unde trebuia a se înființa poprirea;

Considerând că, după art. 456 Pr. civ., poprirea are a se face după o cerere ce creditorul va adresa la tribunalul domiciliului celui de al treilea, sau al datornicului;

Că, în speță, atât prin cererea de poprire cât și prin cele-lalte acte din dosar, se constată că debitorul popritorului domiciliu în orașul Galați, unde a fost citat a se prezenta în instanța de validare a poprirei;

Că, prin urmare, față de dispozițiile citatului articol, fiind deopotrivă competent atât tribunalul domiciliului terțiului poprit, cât și acel al datornicului, și agentul de urmărire al domiciliului datornicului e competent a instrumenta actul de poprire, așa că tribunalul judecând că numai comisarul de urmărire al domiciliului terțiului poprit era competent a instrumenta, a violat citatul articol și a comis un exces de putere;

Că, de aceia motivul de casare e întemeiat:

Pentru aceste motive, și fără a mai discuta cel-lalt motiv de casare, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența de la 10 Septembrie 1907

Președenția D-lui G. P. PETRESCU, Președinte

Vasile Bogdan Popescu cu Oprișan Apostolescu

Faliment.—Revendicare la masa falimentului.—Competența judelei sindic, până la ori-ce valoare, când nu există contestațiune la revendicare, din partea unui terțiu.—Limitarea competenței judelei sindic până la 1500 lei, în caz de contestațiune. — (Art. 817 C. comercial).

Din termenii în care este redactat art. 817 din Codul de comerț, și din spiritul în care este conce-

put, reese că acțiunea în revendicare, ce are de obiect scoaterea unor mărfuri din masa falimentului, este de natură grațioasă și, ca atare, de competența judecătorului sindic, ori-care ar fi valoarea mărfurilor revendicate de terțiu.

O asemenea acțiune nu devine contencioasă de cât din momentul în care acei interesați în masa falimentului intervin înaintea judecătorului sindic spre a contesta temeinicia ei, și, în asemenea caz, competența judecătorului sindic încetează de a mai fi generală, ci este restrânsă în marginile competenței judecătorului de ocol, adică până la valoarea de 1500 lei.

Decisia No. 185/907. — Casată, în urma recursului făcut de Bogdan Popescu, deciziunea Curței de apel Galați s. II cu No. 29/906, dată în proces cu Oprișan Apostolescu.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați M. Orleanu și Seimeanu din partea recurentului în desvoltarea motivelor de recurs; și pe d-l avocat Negulescu din partea intimatului în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Violarea art. 817 C. comercial și 56 Pr. cod. civil, întru cât, Curtea putea cel mult să anuleze judecata primilor judecători, cari judecaseră fără competență, în prima instanță, o afacere ce ar fi trebuit să o judece în ultima instanță, ca instanță de apel a hotărârilor date de judecătorul sindic, nu să respingă, pur și simplu apelul meu».

«Mai violează Curtea și lucrul judecat, tras din încheerea judecătorului sindic, care-și declină competența, și comite o eroare gravă de fapt, când afirmă că nefiind contestație afacerea trebuia judecată în prima instanță de judecătorul sindic și numai în apel de tribunal, căci din toate actele de la dosar se constată ca sindicul însuși și, în numele creditorilor combatare pretențiunea mea».

Având în vedere deciziunea comercială cu No. 29 din 14 Octombrie 1906, pronunțată de către Curtea de apel din Galați asupra apelului făcut de recurentul Bogdan Popescu, în contra sentinței comerciale cu No. 18/906, dată de către tribunalul R.-Sărat;

Având în vedere că, prin deciziunea supusă recursului se constată în fapt că, cu ocaziunea declarării în stare de faliment, a lui Oprișan Apostolescu, recurentul Bogdan Popescu a pretins că, o parte din averea pusă sub sigiliu este averea sa proprie și în acest scop a revendicat această avere prin o acțiune intentată potrivit art. 817 Cod. com. înaintea judecătorului sindic, că judecătorul sindic, apreciind că valoarea averii revendicate este superioară sumei de 1500 de lei, și că mai mulți creditori ai falimentului se presintă în instanță spre a se opune acțiunii și declina competența și trimite afacerea în judecata tribunalului; că tribunalul statuând asupra acțiunii o respingere ca nefondată;

Având în vedere că recurentul nefiind mulțumit pe această sentință, face apel, iar Curtea din Galați prin deciziunea atacată cu recurs, respinge apelul ca inadmisibil;

Având în vedere că, Curtea, își întemeiază deciziunea sa pe dispozițiunile art. 817 din Cod. comercial, după care tribunalul nu judecă în prima instanță de cât atunci când valoarea litigiului trece de 1500 lei și când în contra acțiunii de revendicare nu există contestațiuni;

Că, în specie, afirmă Curtea, nefiind nici o contestațiune afacerea trebuia judecată în prima instanță de judecătorul sindic și numai în apel de tribunal; că, tribunalul, neșind seamă de aceste împrejurări și statuând fără să-și decline competența a pronunțat hotărârea sa în ultima instanță;

Considerând însă că din termenii în care este redactat art. 817 C. com. și din spiritul în care el este conceput, reese că acțiunea în revendicare, ce are de obiect distragerea unor mărfuri din masa unui faliment, este de natură grațioasă și ca, atare, de competența judecătorului sindic ori-care ar fi valoarea mărfurilor revendicate de terții; că, o asemenea acțiune, nu devine contencioasă de cât din momentul ce, cei interesați în masa falimentului, intervin înaintea judecătorului sindic, spre a contesta temeinicia ei; că odată acțiunea devenită contencioasă prin intervenirea creditorilor competența judecătorului sindic încetează de a mai fi generală, ci este restrânsă de legiuitor în marginele competenței judecătorului de ocol, neputând judeca el de cât până la valoarea de 1500 lei;

Considerând că nu s'a contestat la instanțele de fond că acțiunea în revendicare formulată de recurent, are o valoare, ce depășește competența judecătorului de ocol; Că singura cestiune ce s'a discutat a fost aceea de a se ști dacă acțiunea era pur și simplu grațioasă și prin urmare numai de competența judecătorului sindic, sau era contencioasă și în consecință de competența tribunalului care era chemat să statueze potrivit regulilor de competență generală;

Considerând că judecătorul sindic fiind sesizat cel dintâi de această acțiune, a constatat prezența în instanță a mai multor creditori și de aci a dedus că, acești creditori au compărut pentru a se opune sau a contesta seriositatea acțiunii recurentului, ceea ce l-a determinat pe judecătorul sindic de a-și declina competența din oficiu, și de a trimite afacerea în judecata tribunalului;

Considerând că, afacerea înfățișându-se înaintea tribunalului, judecătorul sindic de astă dată, reprezentând masa falimentului, s'a opus la admiterea cererei, și acțiunea a fost respinsă ca nefondată;

Considerând că constant fiind că judecătorul sindic a contestat în fața tribunalului temeinicia acțiunii în revendicare, acțiunea devine contencioasă și, deci, ea nu mai era de competența judec. de ocol;

Considerând că așa fiind, instanța de fond a nesocotit dispozițiunile art. 817 C. com. când a considerat că acțiunea era de competența judecătorului sindic și a dat o greșită interpretare acestui articol;

Considerând că ceea ce legiuitorul înțelege prin contestațiune la o acțiune în revendicare a unor mărfuri găsite în masa falimentului, nu sunt formele sub care se introduc contestațiunile înaintea instanțelor judecătorești, ci, opunerile creditorilor falimentului său a însuși falitului; Că aceasta este atât de adevărată, în cât, legiuitorul, prin art. 817 Cod. com. pune îndatorire judecătorului ca să notifice, creditorilor și falitului copii după acțiunea de revendicare și să le indice termenul fixat pentru rezolvarea cererei, nu pentru că creditorii și falitul sunt părțile în contra cărora acțiunea este îndreptată, de oare ce nu ei reprezintă masa falimentului ci, pentru a-i pune în pozițiune de a veni la ziua înfățișării spre a lumina pe judecătorul sindic, dacă ar găsi de cuvânt; și, aceasta, fără ca contestațiunile lor să fie formulate în scris prealabilmente pe hârtie timbrată după regulile de drept comun; că, în specie, judecătorul sindic constatând la ziua deșfaptă pentru judecarea acțiunii în revendicare prezența mai multor creditori, a putut să-și considere ca contestatori și să-și decline competența, lucru ce mai târziu în fața tribunalului nu a mai putut da naștere nici unei îndoeli;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA DE NOTARIAT

Audiența de la 13 Septembrie 1907

Președenția D-lui P. HAGIOPOL, Președinte

V. Corcoveanu ș. a. cu Maria P. Grădișteanu

Sentința No. 237

Act sub semnătură privată. — Lipsa datei certe. — Dacă poate face dovada în contra terților interesați, mai înainte de a i se da data certă. — Faptele ce sunt de natură a da unui act sub semnătură privată dată certă. — Dacă acele fapte sunt enunciative sau limitative. — Dreptul creditorului de a lua măsură asigurătoare în averea mobilă indiviză. — (Art. 1182 și 1825 c. civil și art. 494 pr. civilă).

1) Conform art. 1182 c. civil, data scripturii private, nu face credința în contra persoanelor a treia interesate, de cât din ziua în care i s'a dat data certă.

2) Dispozițiunile art. 1182 c. civil, determină faptele care sunt de natură a da unui act sub semnătură privată, caracterul de dată certă, și acele fapte sunt limitative și nu se pot adăoga alte fapte la ele spre a mări numărul lor, chiar dacă ar fi similare; cu alte cuvinte textul legii este nu enunciativ, ci limitativ.

3) Dacă, asupra dreptului creditorului de a urmări averea imobilă a unui debitor coasociat, există controversă, nimeni însă nu susține și nici discuție nu poate avea loc, că creditorul nu ar avea dreptul de a lua măsurile asigurătoare în averea mobilă indiviză, căci, în acest caz, faptul posibilității disparițiunii cu ușurință a obiectelor mobile dintr'o universalitate și, prin urmare, rizicul creditorului de a nu mai regăsi averea urmărită legitimează încuviințarea și menținerea unei asemenea măsuri.

Tribunalul,

Asupra contestațiunii făcută de d-nii V. Corcoveanu și Dionisie N. Fundo, prin petiția înregistrată la No. 28035/907, contra executării contractului de arendare autenticat de acest tribunal la No. 8201/905, cerută de d-na Maria P. Grădișteanu cu autorizația soțului său P. Grădișteanu;

Având în vedere că din desbaterile urmate în instanță, actele prezentate, cum și din concluziunile scrise depuse de părți, se constată că între d-na Maria P. Grădișteanu, cu autorizația soțului său Petre Grădișteanu și frații Dionisie și Apostol N. Fundo, a intervenit la 4 Octombrie 1905 un contract de arendare, prin care d-na Maria P. Grădișteanu arendează d-ilor Dionisie și Apostol N. Fundo moșia sa Balaciu, din județul Ialomița, cu prețul de 25000 lei anual, plătit în două câștiuri egale, la 1 Aprilie și 1 Septembrie ale fie-cărui an, prevăzută clauza, între altele, că neplata arendeii la termenul stipulat, acest contract se va rezilia deplin drept fără judecată sau punere întârziere. Cum d-nii arendași Dionisie și Apostol N. Fundo, ne fiind consecinți cu plata arendeii la termenul stipulat, d-na Maria P. Grădișteanu cere executarea zisului contract de arendare. Contra executării acestui contract, pentru care s'a și înființat sequester asigurător prin care se urmărește averea aflată la moșia Balaciu de sus, din județul Ialomița, se ridică această contestațiune de V. Corcoveanu și Dionisie N. Fundo, care face obiectul procesului de față. Acestea sunt faptele;

Având în vedere că contestatorii V. Corcoveanu și Dionisie N. Fundo, prin d-l avocat C. Romanescu, susțin că la exploatarea moșiei Balaciu de sus din județul Ialomița, unde s'a înființat sequestru, sunt tovarăși, în asociație, nu se poate sechestra și executa averea de pe moșie, căci formează capitalul de exploatare al moșiei arendate și în același timp fondul social și în sprijinirea acesteia invoacă contractul de tovarășie din 23 Februarie 1907, semnat propriu de Dionisie N. Fundo și V. Corcoveanu, cum și doctrina și jurisprudența cu care pretinde că ar dovedi că un creditor personal al unui coasociat nu poate urmări și vinde fondul social atâta timp cât durează societatea, așa în cât, din această privință, cere admiterea contestațiunii și prin consecință anularea urmării;

Având în vedere că d-na Maria P. Grădișteanu, prin d-l avocat P. Grădișteanu, se opune la această cerere și susține, în primul rând, că această asociație dintre d-nii V. Corcoveanu și Dionisie N. Fundo este simulată, făcută de conveniță între numiții pentru a-i frauda drepturile sale, că în al doilea rând, chiar dacă între numiții ar exista în realitate o asociație, acest contract de asociație, valabil între ei, este inoposabil față de dânsa, întru cât n'are dată certă și în fine nici un text de lege nu oprește ca un creditor personal al unui coasociat să poată să urmărească și să vândă partea convenită în averea mobilă a asociatului, sau cel mai puțin a lua măsuri asigurătoare, că, așa fiind, fie pentru un motiv sau altul cere respingerea contestațiunii;

In ce privește societatea:

Având în vedere că după art. 1182 c. civil, data scrip-turei private nu face credință în contra persoanelor a treia interesate de cât din ziua în care i s'a dat dată certă;

Având în vedere că contestatorii V. Corcoveanu și Dionisie N. Fundo, în dovedirea contractului de asociație pentru exploatarea moșiei Balaciu de sus, din județul Ialomița, prezintă un contract de societate sub semnătură privată;

Că dar, așa fiind, acest contract de societate, valabil între părțile contractante sau reprezentanții lor, este inoposabil în privința terților, d-na Maria P. Grădișteanu;

Având în vedere că se obiectează că, de și contractul de societate, în lipsă de dată certă, nu ar fi opozabil terților, totuși întru cât d-na Maria P. Grădișteanu ar fi avut cunoștința de existența acestui contract la data specificată în el îi este opozabil;

Având în vedere că dispozițiunile art. 1182 c. civil determină faptele care sunt de natură a da unui act sub semnătură privată caracterul de dată certă, aceste fapte sunt limitate și nu se poate adăoga alte fapte la ele spre a mări numărul lor, chiar dacă ar fi similare, cu alte cuvinte textul legii este nu enunțiativ, ci limitativ. (Vezi Baudry-Lacantinerie, vol. XIII, tom. III, partea II, pag. 722, paragr. 2369). Se susține, este adevărat, că lipsa de dată certă unui act sub semnătură privată nu ar constitui față de terții o formalitate de ordine publică la care părțile nu ar putea renunța, dar chiar acei care admit aceasta susțin însă că faptele din care s'ar pretinde că rezultă o asemenea renunțare trebuie să fie personale și de așa natură în cât voința de a renunța să fie vădită. (Traité des preuves par Edouard Bonnier, pag. 593, paragr. 705);

Având în vedere că faptul pretins de contestatorii d-nii V. Corcoveanu și Dionisie N. Fundo, de unde deduc o renunțare a d-nei Maria P. Grădișteanu este o recunoaștere ce soțul său P. Grădișteanu ar fi făcut cu ocazia unui proces, dar lasă că d-l P. Grădișteanu contestă acest lucru, ceva mai mult, presupunând că d-l P. Grădișteanu ar fi făcut o declarație în sensul acesta, lucrând ca avocat în această afacere, nu avea nici calitate, nici mandat pentru așa ceva;

Că dar, așa fiind, această obiecțiune, fiind nefondată urmează a fi înlăturată;

In ce privește obiecțiunea că un creditor personal al unui coasociat nu poate vinde fondul social în timpul cât durează societatea:

Având în vedere că după disp. art. 494 Pr. civ. și 1825 C. civ. singurele texte de lege care stabilesc acest principiu, se referă însă la creditorii personali ai unui împreună moștenitor sau unui asociat care urmăresc și pun în vânzare partea devălmășe a datornicului lor, în imobilele moștenirii sau societății lor. Că prin faptul că aceste dispozițiuni ale legii se ocupă de universalitate de imobile, a dat naștere la o mare contro-versă dacă ele se aplică și la universalitate de bunuri mobiliare. Dar dacă asupra dreptului Creditorului de a urmări averea mobilă a unui debitor coasociat există contro-versă, însă nimeni nu susține și nici discuție nu poate avea loc în ce privește drepturile creditorului de a lua măsurile asigurătoare în averea indiviză. Aceasta cu drept cuvânt, căci considerațiunea «că cumpărătorul unui imobil dintr'o universalitate având o situațiune precară, el ne dobândind prin adjudecațiune de cât drepturile debitorului său, care drepturi în urma partagiului ar putea dispărea, imobilul căzând în lotul celui-lalt moștenitor sau coasociat; o asemenea eventualitate de sigur de natură de a depărta concurența, sau cel puțin a influența asupra prețului vânzării» și care a motivat legiuitorului de a nu permite vânzarea părții indivize a unui coasociat în imobilele societății, în afară că nu poate să existe în măsurile asigurătoare, dar din contră, în acest caz, faptul posibilității disparițiunii cu ușurință a obiectelor mobile dintr'o universalitate și prin urmare riscul creditorului de a nu mai regăsi averea urmărită, legitimează din contră încuviințarea și menținerea unei asemenea măsurii. (Vezi Traité du droit civil de l'expropriation forcée, volumul XXIV, tom. III, paragr. 2645, pag. 934);

Că dar, așa fiind, cererea de anulare urmării și implicit a măsurii de sequestru, fie din această privință, sau din privința inoposibilității contractului de societate, fiind neîntemeiată, contestația este nefondată și urmează a fi respinsă;

Având în vedere că, din moment ce aceste motive sunt fondate, devine fără interes a se mai discuta cel-alt motiv invocat, simulațiunea contractului de societate;

Pentru aceste motive, redactate de d. președinte, tribunalul, respinge contestațiunea, etc.

(ss) P. Hagiopol, G. A. Robescu.

JUDECĂTORIA OCOLULUI PĂTÂRLAGELE

Audiența de la 17 Septembrie 1907

Gheorghe Gotcu și Ileana zisă Nedelea Iordache D. Mirea,
contravenție la dispos. art. 10 din legea servi-
torilor și art. 7 din regulament

Cartea de judecată No. 882

Legea servitorilor. — Funcționarii competenți a încheia procese verbale de constatarea contravențiilor la această lege. — Inspectorii comunali. — Incompetința lor de a dresa asemenea procese-verbale. — (Art. 10 și 25 din legea servitorilor și art. 8, 23 și 25 din regulamentul acelei legi).

Legea servitorilor dând în competența unor anumiți funcționari constatarea contravențiilor la această lege, prin aceasta a înțeles să înlătore amestecul ori căror alți funcționari în constatarea acelor contravențiuni.

Ast-fel, Inspectorul comunal, nu este competențe a dresa procese verbale de constatarea contravențiilor la legea servitorilor, ne-fiind a-

nume prevăzut între funcționarii competenți a încheia asemenea acte.

Judecata,

Asupra acțiunii penale, prin care *Gheorghe Gotcu și Ileana zisă Nedelea lordache D. Mirea*, ambii din com. Pătărlagele, jud. Buzău, sunt dați judecăței, pentru că au contravenit dispos. art. 10 din legea servitorilor și art. 7 din regulamentul, primul ca stăpân și al doilea ca contravenient ca servitor;

Având în vedere că, acestei acțiuni penale, i s'a dat curs, fixându-se termenul de judecare pentru astăzi, în urma sesisării, prin procesul verbal cu No. 1151 din 29 August 1907, dresat de Inspectorul comunal al Plăului Buzău-Bâsca;

Având în vedere, susținerile părților, concludsiunile puse astăzi în instanță prin avocații lor, precum și lucrările din dosar;

Considerând că, din procesul verbal, se constată în fapt că, *Gheorghe Gotcu și Ileana zisă Nedelea lordache D. Mirea*, au contravenit dispos. art. 10 din legea servitorilor și art. 7 din regulamentul și deci prin această contravenție, conform art. 18 din zisa lege, ar urma să li se aplice pedeapsa acolo prevăzută;

Având însă în vedere că, legea servitorilor din 16 Iunie 1892, este o lege specială, prevăzând anumite fapte și prin art. 10 și 20 din lege, art. 8, 23, 24 și 25 din regulamentul de aplicație a legii, din 20 Septembrie 1892, dând în competența unor anumiți funcționari, anume însărcinați, cu îndatoriri și obligații speciale, ce în câte-va comune urbane ca București, Iași, Craiova etc. sunt pe seama birourilor de servitori, în acele comune urbane, unde nu există birou de servitori, pe seama personalului poliției administrative, sub conducerea directă a capului poliției, iar în comunele rurale pe seama primarilor și în lipsă a ajutorilor lor, prin aceasta legiuitorul a înțeles să înlăture amestecul oricărui alți funcționar;

Și că aceasta i-a fost intenția legiuitorului mai rezultă și din edictarea unei anumite pedepse prin art. 18 și prevăzând în art. 55 din regulamentul, amendă de la 50 la 500 lei, contra funcționarilor, cari nuși vor îndeplini îndatoririle impuse prin această lege;

Că în speță, procesul verbal de constatarea contravenției fiind dresat de Inspectorul comunal, care deși după dispozițiile art. 16 cod. proced. criminală, ca oficer de poliție judiciară, e în măsură a constata contravențiile și a le consemna în un proces-verbal, însă aci a trecut peste competența ce legea îi dă, dresând un proces-verbal de constatarea unei contravenții, ce dânsul nu era în drept să-l facă, conform art. 7 al. 2 și art. 39 din regulamentul de aplicație a legii servitorilor, lege specială substituindu-se în atribuțiunile primarului;

Că aceasta este atât de invederat, rezultă și din dispos. art. 43 cap. IV din regulamentul, unde li se dă și subprefecților astăzi Inspectorilor comunalii, o atribuție în această lege specială și anume de supraveghere și control în comunele rurale, asupra primarilor și ajutorilor ceși însărcinați cu îndeplinirea dispozițiilor acestei legi;

Că atâta timp cât, nu s'a venit cu nici o lege modificatoare, nu ne putem îndepărta de textul ei și cu toate că Inspectorul comunal în procesul-verbal arată că la dresarea lui, s'a bazat pe dispos. art. 197 al. 3 din legea de organizare a comunelor rurale din anul 1904, deci lege posterioară, dar acest articol, nu putem al ține în seamă, neavându-și aplicarea aci, întru cât chiar din redactarea lui se văd atribuțiunile date Inspectorilor comunalii și cari în al. 3 arată că dânsii sunt însărcinați cu publicarea și executarea legilor și regulamentelor generale, aci fiind voră de o lege specială;

Că deși în josul procesului-verbal dresat, se vede iscălit și ajutorul de primar al comunei Pătărlagele, prin aceasta însă nu se poate deduce că dânsul (ajutorul de primar) e cel care a luat parte la dresarea actului, de

oare-ce din citirea procesului-verbal, rezultă tocmai contrariu;

Având în vedere și dispos. art. 38 din lege, art. 8, 39, 43 din regulamentul de aplicație a legii pentru servitori și art. 10 al. 3 proced. criminală, fără a mai cerceta și cel de al doilea motiv de anulare, propus de avocații contravenienților;

Pentru aceste motive, admite incidentul, etc.

Judecător (s) Gh. Minea Popescu.

Grefier (s) S. Stăfănescu.

DREPTUL CIVIL ALEXANDRESCO, EDITIA II-a

Anunțăm că atât **vol. I** care a apărut în editura Curierului Judiciar, cât și **vol. II** care a apărut de curând, se găsesc în depozit de vânzare la Ziarul «Curierul Judiciar» București, Calea Rahovei 5, lângă Palatul Justiției pe **prețul** lor de **18 lei** volumul.

Persoanele cari s'au înscris ca abonați sunt rugate a cere **atât vol. I cât și vol. II** numai de la editorul **Codreanu**, proprietarul Ziarului **Curierul Judiciar**, singurul în drept a le servi pe **prețul de 15 lei** volumul.

Tot la Curierul Judiciar se găsesc de vânzare și celelalte volume V, VI, VII, VIII și cel scris în limba franceză și se servesc la cerere contra valoare sau ramburs: broșate sau legate în pânză sau piele. Volumul în pânză costă lei 20, iar cu piele la cotor lei 21. *Curierul Judiciar* servește la cerere oricelalte cărți de Drept române sau străine. Porto postal în sarcina cumpărătorului.

S'a pus sub presă vol. III ediția 2-a.

A apărut interesanta lucrare:

Administrația Societăților anonime, de d-l Gr. L. Trancu, avocat, Galați (vol. 176 pag.). **Prețul 2 lei.**

A apărut la Tip. «Dacia» (Iliescu, Grosu & Co din Iași): **Tendențele noi în Drept** (Studii de Drept civil și penai) de *Vespasian Erbiceanu*, judecător de Instrucție la Trib. Iași. Această lucrare foarte meritorie, de peste 500 pagini, este în curent cu doctrina și jurisprudența cea mai nouă.— De vânzare la *Curierul Judiciar*, București. **Prețul lei 8.**

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să triuntă sumele datorate prin mandat postal, direct la administrația ziarului *Curierul Judiciar*, București, sau să plătească la prezentare numai în mîna încasatorilor: *I. Riveanu*, pentru provincie, și *I. St. Tudoroiu*, pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registru cu matcă investite cu ștampila *Curierului Judiciar*.